

VÁCLAV ZEMAN

Stávka v České televizi

(prosinec 2000 – únor 2001)

Co se stalo?

Česká televize vznikla 1. ledna 1992 na základě zákona o České televizi, jejím zákonným posláním je sloužit veřejnosti svobodnou a nezávislou tvorbou televizních programů a jejich šířením po celém území České republiky.

K událostem, které se dají zahrnout pod pojem žurnalistická causa, došlo v prosinci roku 2000. V tento čas došlo k vystupňování již dlouho neutěšené situace v této veřejnoprávní instituci. Desítky zaměstnanců se otevřeně postavily proti volbě nového ředitele a tento „firemní“ spor dospěl až ke stávce zaměstnanců ČT. Díky obrovskému vlivu, který média všeobecně mají, se celý spor přesunul z vnitřní roviny ČT do roviny celonárodní až k tzv. „boji o svobodu slova“. Poprvé v historii došlo k přerušení vysílání veřejnoprávní televize, desetitisíce lidí se účastnily demonstrací v největších českých i moravských městech, do událostí se pohotově vmísili politici, kteří vycítili šanci na získání sympatií... .

A výsledek? Parlament ve stavu legislativní nouze schválil novelu zákona o České televizi, podle nového klíče byla zvolena nová Rada České televize, která měla zamezit vlivu politiků v ČT, byl zvolen prozatímní ředitel ČT a situace se měla uklidnit.

Ale dnes, skoro po dvou letech od všech těchto událostí můžeme sledovat, že situace v ČT se nijak významně nezměnila (není-li ještě horší). Česká veřejnoprávní televize pokračuje ve své stagnaci, která někdy hraničí s bulvarizací tohoto veřejnoprávního média. Křeslo dnes již legitimního ředitele se povážlivě naklání a o uklidnění poměrů toho stále moc nenasvědčuje.

Přehled událostí

Je třeba důrazně připomenout, že lednová stávka byla opravdu vyústěním dlouho trvající nestability. Za počátek této nestability by se dal považovat již odchod Iva Mathého z funkce generálního ředitele ČT v únoru 1998. Mathé byl ve funkci od dubna 1992. Od této chvíle se v křesle ředitele postupně vystřídali Jakub Puchalský (únor 1998 – prosinec 1999) a Dušan Chmelíček (leden 2000 – prosinec 2000). To je situace, která stabilitu, tolik potřebnou v podniku takového formátu, jakým je Česká televize, ani vzdáleně nepřipomíná. Odvoláním druhého ředitele během dvou let tedy začínám podrobnější výčet událostí, které dramaticky vyústily na přelomu roku.

12. prosince 2000:

- Rada ČT se rozhodla odvolat ředitele ČT Dušana Chmelíčka, vytýkala mu především neplnění projektu a rozpočet na rok 2001, svou roli ale také hrálo to, že cenzorsky zasáhl do vysílání reportáže, která kritizovala počínání akciové společnosti Sazka (největšímu inzerentovi ČT)
- rada vyhlásila konkurs na obsazení postu ředitele

15. prosince 2000:

- nejvyšší vedení ČSSD doporučilo svým zástupcům v Radě hlasovat pro Ladislava Palusku

17. prosince 2000:

- zaslala kritika na způsob výběru nového šéfa ČT, vzniká iniciativa ČT – věc veřejná

19. prosince 2000:

- Rada ČT začala vybírat nového ředitele, ve třináct hodin leželo na stole sekretářky Rady ČT třiatřicet obálek se žádostmi uchazečů o post ředitele České televize
- sdružení Česká televize – věc veřejná (Jan Kraus, Jan Štern (producent), Allena Müllerová (šéfdramaturgyně ČT), Antonín Dekoj (představitel tel. odborů) žádali, aby jednání bylo veřejné, to však zůstalo uzavřené
- Jan Kraus: „*Vy říkáte, že jste pod nátlakem. vy zastupujete veřejnost, se kterou jste se sešel, a my vás platíme. Čili nejste pod nátlakem. My vám vyjadřujeme nespokojenost s vaším počínáním. Nechovejte se arogantně a zvažte každé slovo. To jsou lidé, vůči kterým jste zodpovědný.*“ (zde vidím v počínání protestujících ještě správný přístup)
- Dekoj a Kraus se zúčastnili jednání rady, Kraus se vrátil po dvaceti minutách s tvrzením, že s členy rady se nedá jednat

Rada ČT V TUTO DOBU MĚLA DEVĚT ČLENŮ, MĚLA PRÁVO JMENOVAT A ODVOLÁVAT ŘEDITELE ČT. MOHLA SE ZABÝVAT POUZE OSOBOU ŘEDITELE A STÍŽNOSTMI NA NĚHO. VOLILA A ODVOLÁVALA ŘEDITELE MINIMÁLNĚ ŠESTI HLASY. RADU ČT MOHLA ODVOLAT PS A TO TAK, ŽE DVAKRÁT BĚHEM PŮL ROKU ODHLASOVALA, ŽE TELEVIZE PORUŠUJE ZÁKON.

Členy Rady České televize byli: předseda Miroslav Mareš (nominován ODS), místopředseda Václav Erben (ČSSD), Jana Dědečková (ODS), Petr Hájek (ČSSD), Marcella Marboe-Hrabincová (ODS), František Kabzan (KDU-ČSL), Jiří Kratochvíl (ČSSD), František Mikš (ODS)

20. prosince 2000:

- Jiří Hodač byl Radou ČT zvolen ředitelem ČT, ruku pro něj zvedlo sedm z osmi členů Rady (devátý člen Rady Miloš Rejchrt ráno rezignoval na svou funkci)

JIRÍ HODAČ: VYSTUDOVAL ŽURNALISTIKU NA UNIVERZITĚ KARLOVĚ, SPOLUPRACOVAL S ČESKOSLOVENSKÝM ROZHLESEM, OD ROKU 1969 BYL REDAKTOREM SVOBODNÉHO SLOVA. OD ROKU 1980 ŽIL V ZAHRANIČÍ. NĚKOLIK LET VEDL ČESKOU REDAKCI BBC. OD 17.4. DO 11.8. 2000 BYL VEDOUCÍM ZPRAVODAJSTVÍ ČT (REZIGNOVAL KVŮLI NESHODÁM S TEHDEJŠÍM VEDENÍM ČT), POTÉ SE UCHÁZEL O MÍSTO GENERÁLNÍHO ŘEDITELE ČESKÉHO ROZHLASU.

- Rada ČT vybrala šest kandidátů do užšího kola výběru, každého vyslechla čtyřicet pět minut a odpoledne vyřkla vítěze, celá procedura od konce termínu odevzdání přihlášek trvala zhruba třicet hodin, Rada tuto rychlost zdůvodňovala pokusem o stabilizaci poměrů v ČT

- Mary Raineová (BBC) o zvolení Jiří Hodače: „*Člověk, který má řídičský průkaz, nemůže dělat pilota nadzvukového letadla Concorde.*“

- redaktoři poprvé protestovali proti zvolení Jiří Hodače, redakce zpravodajství se postavila proti zvolení Hodače ředitelem, v návalu vzteku se rozhodli protestovat prostřednictvím obrazovky, na dvě minuty přerušili zpravodajskou relaci Události a na obrazovce se objevil jejich protest proti jmenování Hodače ředitelem a žádost o podporu veřejnosti

Plné znění textu:

PROHLÁŠENÍ KRIZOVÉHO VÝBORU ZAMĚSTNANCŮ ČESKÉ TELEVIZE

Zaměstnanci ČT jsou zděšeni posledními kroky rady ČT. Překotností volby generálního ředitele Rada ČT přímo ohrozila nezávislost a fungování této veřejnoprávní instituce. Během týdne není možné zodpovědně vybrat nového generálního ředitele.

Proto se vši naléhavostí žádáme:

- 1. zrušení výsledků výběrového řízení**
- 2. sestavení rady nezávislých odborníků, která by dočasně vedla ČT**
- 3. urychlené projednání a přijetí nového zákona o ČT**

Zaměstnanci ČT nechtějí ovládnout Českou televizi, ale získat podmínky k plnění poslání nezávislého veřejnoprávního média.

**Žádáme o projevy podpory.
Poslední nezávislá televize je ohrožena!**

(dle mého názoru zde nastal ten chybný krok, který se neměl stát, od tohoto zlomového okamžiku již nebylo pro vzbouřené redaktory cesty zpět) , vzniká teze o boji za svobodu slova

- Hodač reagoval tím, že zaměstnanci porušili zákon a ČT kvůli tomu hrozí pokuta

- odstoupil ředitel zpravodajství Jiří Vondráček

- odpůrci nového ředitele vyzvali veřejnost, aby občané 21. prosince v 16:00 přišli podpořit jejich protest na Václavské náměstí

21. prosince 2000:

- na Václavském náměstí se sešlo asi pět set lidí, podobná shromáždění se konala i v Brně a Ostravě
- zaměstnanci ČT při demonstracích žádali odchod Rady ČT i ředitele Hodače a nechávali podepisovat protestní petici sepsanou krizovým výborem ČT spolu se členy sdružení ČT – Věc veřejná
- podporu protestujícím vyjádřili např.: Otakar Motejl, Eva Holubová, Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak
- Václav Klaus: „*Ukazuje se, že hybrid zvaný veřejnoprávní instituce nefunguje. Proto je čas zahájit přípravu privatizace této instituce.*“

22. prosince 2000:

- Jiří Hodač se ujal funkce, odvolal mluvčího ČT Jiřího Trávu
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání začala správní řízení pro podezření z nevyváženosti zpravodajství
- šéf brněnského studia ČT propustil sedm pracovníků, kteří se účastnili protestů
- během Událostí se v pozadí ve studiu poprvé objevili umělci a známé osobnosti, redaktoři odmítli opustit zpravodajský velín, zablokovali ho a začali zde přespávat

23. prosince 2000:

- Jiří Hodač jmenoval Janu Bobošíkovou do funkce ředitelky zpravodajství (redakce zpravodajství ji odmítla přijmout, poukazovala na to, že v roce 1999 působila jako poradkyně Václava Klause)
 - Ludvík Vaculík zveřejnil výzvu 2000 slov v roce 2000
- Plný text výzvy:

Prohlášení 2000 slov v roce 2000

V uplynulých letech jsme poznali, jak cenná je svoboda slova a informací. Mezi sdělovacími prostředky největší vliv má Česká televize, protože není ani soukromá ani státní, je naše společná, platíme si ji. Do politického systému je zapojena tak, že parlament jmenuje Radu pro Českou televizi, která dohlíží na její hospodaření a jmenuje i odvolává jejího ředitele. Dle zákona do Rady ČT mají být voleny osobnosti představující významné názorové proudy české společnosti, "které nejsou svázány s činností politických stran, zejména pak: "člen Rady nesmí mít funkce v politických stranách nebo politických hnutích", ani nesmí působit v jejich prospěch při výkonu své funkce v Radě. Původním záměrem zákona o ČT bylo ochránit její veřejnoprávní charakter před vlivem politických stran. Opak se však stal pravdou. Při volbě či spíše jmenování poslední Rady ČT na jaře 2000 došlo k porušení tohoto zákona. Současná rada vznikla tak, že do ní poslaly své zástupce politické strany dle výsledků voleb v roce 1998 a ve shodě s opoziční smlouvou ČSSD a ODS. V poslední době považují politické strany svůj vliv na ČT za "normální", což se projevilo v mocenských zásazích při řešení konfliktu, ke kterému došlo v brněnském televizním studiu. Generální ředitel televize Dušan Chmelíček poslal do Brna revizní skupinu, která tam skutečně našla úmyslné hospodářské nepravosti, proto ředitel navrhl Radě aby odvolala brněnského ředitele Zdenka Drahoše. Místo toho rada ČT odvolala jeho (!), vyhlásila konkurs na nového ředitele, dala neuvěřitelně krátký termín k přihlášení a během několika hodin ze třiceti tří uchazečů jednoho vybrala. Nový ředitel Jiří Hodač si okamžitě vybral jako svého programového ředitele právě kritizovaného ředitele Zdeňka Drahoše.

Pracovníci ČT cítí tyto kroky jako útok na poslání televize i jako osobní ohrožení. V televizi začaly "normalizační" čistky a nám všem hrozí to, že se televize před volbami stane poslušným nástrojem těch lidí, kteří jsou právě u moci. Tuto obavu sdílejí už i mnozí politikové, včetně tří desítek senátorů. Pracovníci televize odmítají uznat nového ředitele a ustavili krizový štáb. Vznikla občanská iniciativa Česká televize- věc veřejná, která shrnuje názory dnes už desetitisíců občanů.

Shrnujeme názory pracovníků televize, odborové organizace a občanské iniciativy Česká televize - věc veřejná, když žádáme:

*Aby odstoupil nově jmenovaný ředitel

* Aby odstoupila Rada ČT

* Aby parlament urychleně schválil již připravený zákon o ČT, který by lépe zaručil nezávislost ČT a přesněji určil podmínky jmenování, funkce a odvolávání ředitelů televize.

* Zdůrazňujeme, že jsme připraveni ke každému jednání, které by vedlo k rychlému a konstruktivnímu vyřešení této krizové situace.

Tento problém se netýká pouze ČT či nějakých mocenských bojů uvnitř organizace, nejde o finanční nebo skupinové zájmy zaměstnanců ČT, jde o zkoušku toho, kam až jsou schopni politici zajít ve svých nátlakových metodách, jde o politickou aroganci, která spoléhá na nezájem a únavu části naší společnosti. Proto vznikl Petiční výbor České televize - věc veřejná, který bude připomínat tyto skutečnosti tak dlouho, než vláda, poslanci a Senát urychleně projednají nový zákon o ČT. Bez podpory naší veřejnosti se ale tato iniciativa neobejde!

Obracíme se i na Vás s touto informací a s názorem, že je třeba uhájit nezávislost naší televize. Jestliže s námi souhlasíte, doporučujeme Vám, abyste různými osobními způsoby (včetně nošení červenobílých stužek) tento náš postoj podpořili, zvláště pak prostřednictvím svých poslanců a senátorů, bez rozdílu jejich politické příslušnosti, kterým můžete věřit, že Váš názor budou hájit.

V Praze dne 23. XII. 2000 v 12.00

- na Kavčích horách se poprvé sešlo několik desítek lidí, kteří přišli podpořit redaktory přespávající ve zpravodajském studiu.

24. prosince 2000:

- ČT odvysílala dvoje zprávy, redaktoři ČT vysílali z Kavčích hor pouze pro příjemce, kteří jsou připojeni na kabelové televize, strana ředitele Hodače vysílá na většině území provizorní zprávy z vypůjčených studií TV Nova na Barrandově (*památné zprávy tzv. Bobovize*)
- před budovou na Kavčích horách se shromáždilo zhruba pět set lidí
- Bobošíková dala výpověď editorovi Událostí Štěpánovi Hájkovi

25. prosince 2000:

- místo zpráv se přes den na obrazovkách divákům, kteří nepřijímají kabelové vysílání, objevovala pouze černá plocha s oznámením o neautorizovaném signálu, který přichází z Kavčích hor
- večer se vysílaly opět dvě verze zpráv, (spolupracovníci ředitele Hodače tentokrát vysílají ze studií zapůjčených od TV Prima)
- generálního ředitele ČT Hodače vyzvala k rezignaci většina členů jeho kolegia
- večer se sešli v budově zpravodajství na Kavčích horách někteří poslanci a senátoři (např.: Václav Fischer, Petra Buzková, Josef Zielenc, Hana Marvanová, Jan Ruml) se zástupci televizních odborů (A.Dekoj) a reportérů (A.Komers, J.F. Potužník) a diskutovali o situaci ve veřejnoprávní televizi
- místopředseda Senátu Jan Ruml poté strávil v ČT celou noc

26. prosince 2000:

- ředitelka zpravodajství Jana Bobošíková se pokusila dvaceti protestujícím reportérům předat výpovědi, ti je ale odmítli převzít, překřičeli ji skandováním hesla „Svoboda“ a zpěvem koled
- opět dvoje zprávy, shromáždění stovek lidí na Kavčích horách, vedení ČT vysílalo krátké zprávy v 18.00 a hlavní relaci Událostí ze studia TV Nova na Barrandově, záběry vzbouřenců se dostaly ke všem divákům prostřednictvím sportovních zpráv
- petici za odstoupení Hodače i rady ČT podepsalo již třicet tisíc občanů
- ministr kultury Pavel Dostál vyzval ředitele Hodače k rezignaci (ve zprávách připravovaných jeho spolupracovníky to však vůbec nebylo uvedeno)

27. prosince 2000:

- ráno vysílala ČT místo pořadu Dobré ráno na obou kanálech stejný program, po celý den místo zpravodajských relací objevovala černá obrazovka, vzbouřencům se přesto několikrát podařilo proniknout do vysílání
 - vedení ČT podalo trestní oznámení na neznámé osoby, ale i dvacítku zaměstnanců
 - večer se setkali redaktoři ČT s vládními „vyjednaváči“ P. Rychetským a V. Špidlou, ti poté jednali i s ředitelem Hodačem
 - v 19:15 přestala vysílat ČT 1, druhý program ji následoval o 35 minut později
- Na obou programech stál tento text:

Vzhledem k přítomnosti neautorizovaných osob v budově České televize a vzhledem k narušení vnitřního chodu této instituce vysílá ČT toto sdělení:

Generální ředitel ČT Jiří Hodač se obrátil na Radu České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání se žádostí o rozhodnutí, který program ČT je legálním a autorizovaným programem v souladu se zákonem o České televizi a který nikoliv. Do rozhodnutí rady vysílá ČT jako svůj program toto sdělení.

- pro odstoupení ředitele ČT se vyslovilo nejvyšší politické grémium ČSSD
- Václav Havel: „*Volba Hodače byla v souladu s literou zákona, ale proti jeho smyslu a duchu.*“
- Václav Klaus: „*Vidím situaci přesně na opačné straně než pan prezident, tedy na straně těch, co neváhají schvalovat porušování zákonů.*“
- Pavel Svoboda (US) přespál v budově televize, do nočních hodin zde redaktory „chránili“ Ivan Pilip (US) a Miloš Kužvart (ČSSD)

28. prosince 2000:

- dle usnesení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Česká televize neplní své zákonné povinnosti veřejné služby a porušuje tím zákon o ČT i zákon o vysílání, Rada konstatovala, že ČT porušila zákon celkem čtyřikrát: nevyváženým zpravodajstvím a publicistikou, absencí loga na obrazovce při vysílání, vypnutím programu a také tím, že byly vysílány dvě verze zpravodajských pořadů, podle Rady byla legální pouze ta, jež vznikala pod kontrolou vedení ČT. (hlasovali všichni členové Rady s výjimkou jednoho člena – kameraman Stanislav Milota před hlasováním odstoupil)

- v 18:46 začaly oba programy ČT opět vysílat (během zpráv i pokaždé, kdy mělo dojít k živému vstupu, se na obrazovce opět objevovala černá obrazovka s nápisem:

Rada ČR pro rozhlasové a TV vysílání rozhodla, že vysílání těch, kteří odmítají autoritu vedení ČT, není legální. Proto je právě nyní nevysíláme. GŘ ČT J. Hodač se obrací s naléhavou žádostí na orgány ČR, aby účinně pomohly obnovit legální vysílání tím, že učiní přítrž protizákonnému jednání všemi vhodnými prostředky, aby bylo obnoveno vysílání v souladu se zákonem o ČT.

- v divadle Ta Fantastika se rozběhla podpisová akce, která vyzývá ke ctění zákonů a parlamentní demokracie
- večer jednali s televizními odboráři ministři Špidla, Rychetský, Grégr a Gross, ale bezvýsledně

29. prosince 2000:

- Václav Klaus vyzval šéfy ČSSD, KDU-ČSL a US, aby se 2. ledna sešli a hovořili o situaci v ČT
- Rada ČT podpořila Jiřího Hodače a vyzvala ho, aby „všemi právními prostředky“ obnovil normální vysílání.
- generální ředitel ČT podal další trestní oznámení a jednal s policií o možném zásahu, její mluvčí však prohlásila, že o žádném silovém řešení situace policisté neuvažují

30.ledna 2000:

- Jiří Hodač odvolal z funkce čtyři vedoucí pracovníky (finančního ředitele Ladislava Palusku, vedoucí právního útvaru Vladimíru Vocetkovou, šéfa personálního útvaru Michala Kříže a ředitele výroby a technik Víta Novotného)
- nejprve odvysílali Události redaktori odmítající uznat volbu Jiřího Hodače gen. ředitelem, poté odvysílal zpravodajský pořad tým Jany Bobošíkové

31. ledna 2000:

- OBSE zaslala dopis ministerstvu zahraničí ČR, ve kterém žádala o vysvětlení celé kauzy
- ochranka přestala pouštět zpět ty redaktory, kteří opustili místnost velína

1. ledna 2001:

- Jiří Hodač nechal po poledni za asistence policie zkontrolovat totožnost zhruba poloviny přítomných ve velině, poté jednal v Kramářově vile s premiérem Zemanem o aktuálním vývoji situace v ČT
- Nezávislá odborová organizace ČT vyhlásila odpoledne stávkou, zdůvodnila ji tím, že všichni, kteří byli povinni a oprávněni situaci řešit, nezakročili, Jiří Hodač označil stávkou za nelegální.
- předseda Českomoravské konfederace odborových svazů Richard Falbr prohlásil stávkou zaměstnanců ČT za legální a slíbil jim podporu, označil také vysílání týmu Jany Bobošíkové za normalizační

2. ledna 2001:

- předsedové ODS, ČSSD, KDU-ČSL a US se ani po čtyřhodinovém jednání neshodli na dalším postupu při řešení krize
- ke stávce se připojilo ostravské i brněnské studio ČT
- petici iniciativy ČT – věc veřejná podepsalo dosud 123 000 lidí
- Hodač jmenoval programovým ředitelem Zdeňka Drahoše, šéfa brněnského studia, ten funkci vzápětí odmítl, finančním ředitelem se stal Jindřich Beznoska, šéfem výroby Jan Novák
- na mimořádném jednání Rady ČT se nikdo nepřipojil k Václavu Erbenovi (ČSSD), který vyzval ředitele ČT k odstoupení
- na každodenním shromáždění lidí před budovou ČT se sešlo asi sedm tisíc lidí

3. ledna 2001:

- na Václavském náměstí se sešlo okolo sta tisíc lidí na demonstraci podporující stávkující redaktory České televize, další demonstrace se konaly v Brně a Ostravě
- Jiří Hodač večer odstříhl pořad „21“, ve kterém vystupoval ministr kultury Pavel Dostál a který připravovali vzbouření redaktoři, Dostál oznámil, že na Hodače podá trestní oznámení
- ministři na zasedání vlády schválili novelu zákona o ČT (mění se v ní způsob volby Rady ČT, kandidáty na členy rady budou navrhopvat nezávislé organizace, rada bude mít 15 místo 9 členů, ředitel nebude moci sám odvolávat některé pracovníky, bude se muset radit s radou, zasedání rady budou veřejná), ministři požádali předsedu Poslanecké sněmovny Klause o vyhlášení legislativní nouze
- Senát po mimořádném jednání vyzval Hodače k rezignaci, požádal také Poslaneckou sněmovnu o odvolání Rady ČT
- Zdeněk Drahoš přijal funkci programového ředitele ČT, kterou den před tím odmítl

4. ledna 2001:

- generální ředitel ČT Jiří Hodač skončil ve Fakultní nemocnici v Praze-Motole. Jeho organismus nevydržel psychický a fyzický nápor posledních dnů a Hodač zkolaboval, řízením televize byla pověřena Věra Valterová
- Václav Klaus vyhlásil stav legislativní nouze
- petice proti porušování parlamentní demokracie v divadle Ta Fantastika přesáhla 10 000 podpisů, čtrnáct z patnácti českých primátorů podepsalo výzvu, aby zaměstnanci ČT bezpodmínečně dodržovali platné zákony, proti vzbouřeným zaměstnancům ČT se vyslovila Hospodářská komora ČR, Konfederace politických vězňů, asociace zaměstnavatelů ČR, atd.

5. ledna 2001:

- Poslanecká sněmovna se usnesla, že ČT neplní své veřejnoprávní poslání dané zákonem (například tím, že nevysílá objektivní zpravodajství)

6. ledna 2001:

- PS přijala usnesení tohoto znění:

USNESENÍ PŘIJATÉ POSLANECKOU SNĚMOVNOU

Poslanecká sněmovna:

- vyzývá Radu ČT, aby neprodleně učinila kroky nezbytné k obnovení vysílání veřejnoprávní televize a zejména k obnovení úplného, objektivního a všestranného a vyváženého zpravodajství
- požaduje za nezbytnou podmínku řešení nastalé krize v ČT okamžité odstoupení Jiřího Hodače z funkce generálního ředitele ČT. Pokud Jiří Hodač z funkce neodstoupí, vyzývá Radu ČT, aby na svém zasedání dne 8.1. 2001 Jiřího Hodače odvolala
- žádá Radu ČT, aby zajistila veřejnou průhlednost financování ČT včetně forenzního auditu, a to od roku 1992 až do současnosti
- zavazuje se bezodkladně projednat novelu zákona o ČT, která zajistí, členové Rady ČT budou voleni tak, aby v Radě ČT byly zastoupeny významné regionální, politické, sociální, kulturní názorové proudy a aby nemohlo vyvstat podezření, že Rada ČT neplní svou funkci orgánu, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu tvorby a šíření programů ČT
- žádá politiky a ústavní činitele, aby respektovali princip právního státu, principy parlamentní demokracie a nezávislost ČT a upustili od zasahování do vnitřních věcí ČT zejména tím, že otevřeně nabádají k nedodržování zákonů, což je hrubé porušení slibu ústavního činitele
- konstatuje, že generální ředitel ČT byl jmenován v souladu se zákonem
- konstatuje, že ČT neplní své veřejnoprávní poslání

8. ledna 2001:

- Hodač byl propuštěn do domácího ošetřování
- Rada ČT nejednala o jeho odvolání a schválila rozpočtové provizorium televize na první letošní čtvrtletí

9. ledna 2001:

- Jana Bobošíkova se svým týmem ukončila vysílání jimi vyráběných zpravodajských relací
- odstoupil šéf výroby a techniky Jan Novák

10. ledna 2001:

- Jana Bobošíkova pozvala k jednání všechny tři šéfredaktory, nikdo z nich se na něj ale nedostavil
- poprvé od Štědrého dne mohli diváci na obrazovkách ČT sledovat jediné zprávy

11. ledna 2001:

- Jiří Hodač rezignoval ze zdravotních důvodů na funkci generálního ředitele ČT, stávkující redaktori podmínili ukončení stávky odchodem Věry Valterové, Jany Bobošíkové a Jindřicha Beznosky

Prohlášení George Hodače:

Před týdnem jsem byl přivezen na jednotku intenzivní péče motolské nemocnice. S akutními zdravotními problémy a po nepřetržité řadě dnů – od chvíle zvolení do funkce generálního ředitele České televize – s dvacetihodinovou pracovní dobou, bez možnosti spánku a minimálního odpočinku, a po dezinformační štvanicí, která svým rozsahem a mírou zkreslení skutečnosti zřejmě nemá obdoby v moderní historii této země.

Na základě dnešní konzultace s ošetřujícím lékařem a po vyhodnocení objektivních podmínek, na nichž závisí možnost a rychlost rekonvalescence, jsem bohužel musel akceptovat závěr, že v tuto chvíli nemohu vykonávat funkci, do níž jsem byl legálně zvolen, a proto jsem se rozhodl rezignovat na ni ze zdravotních důvodů. Učinil jsme tak do rukou předsedy Rady ČT pana M. Mareše.

Funkci generálního ředitele ČT jsem přijal s tím, že ji budu vykonávat podle svého nejlepšího svědomí a vědomí, a to i za cenu mimořádných osobních obětí. Včetně ceny, kterou případně zaplatím na vlastním zdraví. Myslím, že jsem tak učinil beze zbytku.

Narodil jsem se v této zemi a přesto, že jsem velkou část života prožil jinde – ve státech s vyspělými systémy parlamentní demokracie – vždy jsem ji považoval za svůj domov a nikdy mne nenapadlo, že posléze se stanu terčem těch nejnepředstavitelnějších a lidsky nejubožejších forem osobních útoků, zprostředkovaných médií.

Priznám se, že ještě před třemi týdny bych nevěřil, že něco tak nízkého je možné v zemi, jež ještě v první polovině dvacátého století patřila k nejvyspělejším částem světa i v kultuře mezilidských vztahů a kvalitě tehdejší žurnalistiky.

Žurnalistika je nejen o rutině a řemesle, ale především o pokoře před pravdou a zodpovědnosti vůči druhým.

Spolu se skupinou spolupracovníků, kterých si nesmírně vážím, jsem se ocitl uprostřed problému, jehož zásadní řešení překračovalo naše hlavy. Nechci rozebírat argumenty pro a proti, týkající se existujících mediálních zákonů, způsobu volby Rady ČT, atd., které byly označeny za klíčové v dané situaci, nicméně musím znovu zdůraznit to, co bylo později opakovaně potvrzeno, a totiž, že volba generálního ředitele ČT byla zcela legální. A tudíž ti, kteří ji odmítli akceptovat, jednali v rozporu se zákonem, což mělo v neposlední míře za následek i ohromné škody na morálním vědomí a právních jistotách společnosti. Ve snaze dobrat se řešení jsem důsledně postupoval cestou zákona a bohužel musím konstatovat, že možnosti, jak zákon prosadit ve chvíli, kdy je to velmi potřeba, byly poměrně trpkým zklamáním. Žil jsem řadu let ve vyspělých zemích, kde něco podobného by nebylo možné. A ještě donedávna jsem si myslel, že něco podobného není možné ani v zemi, která už sahá po klice brány Evropské unie.

Věřím v rozumné lidi. Moje rozhodnutí je těžké, ale po rozmluvě s lékařem je musím přijmout.

Děkuji všem, kteří mi v mé práci s mimořádnými osobními obětmi pomáhali a doufám, že schopnosti a morální kvality, které v těžkých chvílích prokázali, dojdou ocenění.

Stejně tak děkuji všem, kteří mi svými telefonáty, telegramy, dopisy, e-maily i osobními rozhovory dodávali i po nekonečných probdělých nocích síly prát se za něco, co za to stojí. A opravdu to za to stálo.

George Hodač

- těsně před Hodačovou rezignací odstoupili další dva členové Rady ČT Petr Hájek a Václav Erben, v Radě tedy zbylo šest členů

- na Václavském náměstí se uskutečnilo setkání všech, kteří podporují stávkující v ČT. Demontrace s podtitulem „Nedělejme politikům voly“ se zúčastnilo asi 60 000 lidí, obdobné demonstrace se konaly také v dalších městech
- demonstrace proti vzbouřeným redaktorům a proti obsazení velína se v Praze na Kavčích horách zúčastnilo asi 150 lidí.

12. ledna 2001:

- Poslanecká sněmovna odvolala Radu ČT, když podruhé konstatovala, že televize neplní veřejnoprávní poslání

13. ledna 2001:

- poslanecká sněmovna schválila novelu zákona 483/1991 Sb. Zákon o České televizi se všemi změnami, které byly uvedeny v návrhu vlády (viz. 3.1.2001)

17. ledna 2001 :

- Senát vrátil sněmovně novelu zákona o ČT s pozměňovacími návrhy

23. ledna 2001 :

- Sněmovna schválila novelu zákona o ČT v původním znění a podepsal ji prezident Václav Havel

+ úplný text zákona o České televizi – odkaz <http://www.czech-tv.cz/ct/zakony/index.htm>

6. února 2001 :

- v Poslanecké sněmovně se uskutečnilo veřejné slyšení kandidátů na funkci prozatímního ředitele

9. února 2001 :

- Jiří Balvín byl zvolen prozatímním generálním ředitelem ČT v prvním kole první volby. Výsledky prvního kola: Jiří Balvín (102 hlasů), Karel Kochman (34 hlasy), Vratislav Měchura (22 hlasy), Michal Kralert (17 hlasů), Jana Bobošíková (9 hlasů), Věra Valterová (4 hlasy)

10. února 2001 :

- ředitel ČT Balvín odvolal celý Hodačův management
- podpis dohody ukončil stávku v ČT, slavnostním podpisem dohody v přímém přenosu ukončili v poledne vzbouření zaměstnanci ČT svou stávku, dohodu o ukončení stávky podepsali s prozatímním ředitelem televize Jiřím Balvínem v budově zpravodajství na Kavčích horách, z televizních obrazovek zároveň zmizel nápis STÁVKA, který se téměř šest týdnů objevoval pod logem ČT

30. května 2001 :

Po více než pěti měsících, které uplynuly po bouřlivých událostech v České televizi, zasedala její rada. Radní nelenili a hned na prvním jednání si zvolili svého předsedu. Stal se jím ředitel Jihočeského divadla Jan Mrzena. Původně se přitom rada dohodla, že si svého šéfa zvolí až 21. června.

25. října 2001 :

Maraton slyšení kandidátů na post šéfa ČT skončil. Radu ČT už teď čeká jen poslední krok celého, téměř dvouměsíčního konkurzu. Vybrat nového ředitele z finálové trojice kandidátů: Jiřího Balvína, Martina Vadase a Petra Sládečka.

31. října 2001 :

Jiří Balvín byl Radou ČT zvolen řádným ředitelem České televize. Hlasovalo pro něj deset z patnácti členů Rady. Ten veřejnoprávní médium prozatímně řídil od konce krize na přelomu roku. Člen rady, farář Svatopluk Karásek, se s rozhodnutím svých kolegů nesmířil a rezignoval. "Nemůžu se ztotožnit s rozhodnutím rady," vysvětlil. Balvín, kterého volilo deset radních z 15, by měl televizi řídit následujících šest let.

S odstupem času

A jak hodnotím celou dobu krize já sám s odstupem uplynulých dvou let? Mnohé jsem již naznačil v úvodu. Tato krize opravdu nebyla bojem o svobodu slova, byla pouze střetem dvou různých názorových skupin v jedné firmě, Nebyl to žádný náhle vzniklý spor, ale kulminace určité situace, která se v ČT vyvíjela již delší dobu a která zůstávala neřešena kompetentními orgány (politickými i přímo televizními,..) Tento spor nebyl řešen

šťastnou formou, o to horší je, že k tomu došlo v médiu, které má tak obrovskou moc manipulovat s veřejným míněním (signál ČT 1 je dostupný na 99,9 procentech území ČR, program ČT 2 na 97,8 procentech).

I já jsem se v domnění toho, že jako aktivní občan vystupuji proti útlaku a nesvobodě, účastnil několika demonstrací před Kavčími Horami i na Václavském náměstí. Postupem času se však můj názor dost změnil. Ano, je pravdou, že červenobílá „dikolóra“ dodnes visí na pravém horním rohu mého televizoru, ale není tam jako symbol boje za svobodu slova, ale jako připomínka k nelhostejnosti. Říká mi: „Když se ti něco nelíbí, ozvi se.“ Ale dnes mi zároveň říká: „Hlídej si, jestli je vždy ta pravá chvíle ozývat se tak hlasitě a následovat velká hesla ve jménu spravedlnosti. Svoboda je tak významný stav, ale bohužel tak snadno zneužitelný, že je třeba neustále ho střežit a opatrovat

Závěrem uvádím dvě citace - Ivana Hoffmana a Antonína Přídala:

Ivan Hofman: *„Je smutné, když se politici v průběhu vrcholící krize ve veřejnoprávní televizi chodí před onu televizi jen vystavovat. Televize nepatří těm, kteří tam chodí vyslovovat své názory. Televize patří těm, kteří se na ni dívají. V jejich zájmu by si politici měli uvědomit, že mediální rady vytvářené podle stranických hledisek fungují špatně, rozběhnout e do svých sněmoven a něco s tím dělat.“*

Antonín Přidal: *„Televize, která si toužila uhájit nezávislost, dopadá, jak nechtěla, je stále závislejší na politických rozhodnutích.“*

Prameny:

NOVINY:

deníky MF DNES a Lidové noviny vycházející v inkriminovaných dnech

KNIHY:

Dvořák, L.: Česká televize – věc veřejná aneb Zápisky teroristovy, Jota, 2001

Andrikanis, J., Kondakov, S.: Bobovize (Votobia, Praha 2001)

INTERNET:

<http://www.czech-tv.cz/>

<http://www.ct-vv.cz/>

<http://www.nase-ct.cz/>

<http://www.idnes.cz/>